

1 utorak, 10.02.2004.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 09.14h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo tajnice, najavite predmet,
9 molim.

10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Predmet IT-00-39-T, *Tužitelj protiv*
11 *Momčila Krajišnika.*

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospođo tajnice.

13 Koliko mogu vidjeti, gospodin Harmon nije tu na strani Tužiteljstva, ali
14 tu su gospodin Tieger i gospodin Hannis, a cijela ekipa Obrane je u punome
15 sastavu, kao što mogu vidjeti.

16 Prije nego što nastavimo s unakrsnim ispitivanjem svjedoka 018, htio bih
17 provjeriti je li došlo do promjena u rasporedu pozivanja svjedoka. Naime danas
18 ćemo nastaviti s unakrsnim ispitivanjem ovoga svjedoka 018, a nakon toga ćemo
19 svakako imati još nešto vremena na raspolaganju. No Vijeće još nije vidjelo, ali
20 obaviješten sam, da je Obrana podnijela podnesak u vezi s vremenom svjedočenja
21 gospodina Deronjića, je li tako?

22 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, pa malo je šire od toga.
23 Svakako je to podnesak Obrane koji obuhvaća dvije stvari: prvo, da smo dobili,
24 zapravo, obavijest za gospodina Deronjića nakon roka koji je određen za to, ali
25 isto tako postoji još jedna bitna stvar, a to je da mi, zapravo, mislimo da
26 gospodin Deronjić ne bi trebao svjedočiti u okolnostima u kojima je on sada, a
27 to je da on očekuje izricanje kazne.

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja uglavnom mislim na ovaj drugi dio
2 Vašega podneska. Mi ćemo svakako pogledati i prvu točku koju ste naveli.

3 Budući da je svjedočenje gospodina Deronjića bilo određeno za četvrtak,
4 Vijeće bi htjelo, naravno, donijeti odluku po ovim zahtjevima, ali bismo također
5 htjeli znati je li tužitelj spreman da, bilo u pisanom obliku ili usmenom,
6 iskaže svoj stav u vezi sa ova dva pitanja.

7 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, mi još nismo vidjeli podnesak.
8 Mi smo znali da on dolazi i mi smo Vašem osoblju rekli jučer da ćemo nastojati
9 biti spremni da usmenu argumentaciju iznesemo što je moguće prije, čim vidimo
10 taj podnesak. To bi možda moglo biti moguće nešto kasnije danas, ukoliko
11 uspijemo to pročitati, a svakako ćemo to moći napraviti sutra. Mislim da će nam
12 i sutra ostati nešto vremena nakon što završimo sa dvoje svjedoka po pravilu
13 92bis.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće bi htjelo znati hoće li Optužba
15 biti spremna danas i je li sudnica spremna ako Optužba bude spremna. Ne bismo se
16 htjeli izložiti riziku da nam nestane vremena. Dakle ako se to može napraviti
17 danas... Hoću reći, Vijeće mora, naravno, to još ponovno promisliti i donijeti
18 odluku, i ukoliko se usmena argumentacija može iznijeti tek sutra, onda,
19 naravno, ćemo imati malo manje vremena da o tome razmatramo.

20 G. HANNIS: [simultani prevod] Možda bi bilo dobro da napravimo kraću
21 pauzu jutros nakon ovoga svjedoka tako, možda, da napravimo argumentaciju nakon
22 sat vremena.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da bi to se moglo organizirati, a

24

25

26

27

28

29

30

1 to Vijeću daje vremena i da pročita pismeni podnesak.

2 Shvaćam da sutra imamo dva svjedoka po pravilu 92bis, Čavić /u engleskom
3 transkriptu: "Suad Džafić"/ i Nijaz Dubičić.

4 G. HANNIS: [simultani prevod] Tako je, časni Sude.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zbog logističkih razloga, nažalost, ne
6 koristimo vrijeme u potpunosti, no mi se nadamo i očekujemo da je ovo tek jedan
7 događaj, a ne početak tradicije.

8 Gospođo poslužiteljice, sada Vas molim dovedite svjedoka u sudnicu.
9 Moramo najprije prijeći na poluzatvorenu sjednicu, mislim, ne?

10 [Pretnosno veće i sekretar se savetuju]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vidim da su tehničari dobili uputu da ne
12 prikazuju lik svjedoka kada ulazi u sudnicu, a isto tako vidim da je galerija za
13 javnost trenutno prazna, da na njoj nema nikoga, stoga je zaštitna mjera izmjene
14 lika djelotvorna. Izvolite!

15 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Još jedna stvar! Ovaj
16 svjedok je, kad je došao, donio sa sobom jedan novi dokument koji sam namjeravao
17 predati nakon što sam pročitao njegov sažetak prije unakrsnog ispitivanja. Ja
18 sam razgovarao s gospodinom Stewartom i, ako vama odgovara, časni suci, ja bih
19 mu htio pokazati taj dokument i predložiti ga na usvajanje sada, prije nego što
20 nastavimo s unakrsnim ispitivanjem. Radi se naime o otpusnici, o dokumentu kojim
21 se on otpušta iz logora Batković.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ima li kakvih prigovora?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda bi bilo najbolje da počnemo s time,
3 pa da onda nastavimo s unakrsnim ispitivanjem.

4 Gospođu poslužiteljice, uvedite svjedoka u sudnicu.

5 [Svedok je ušao u sudnicu]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine 018, ja Vas moram podsjetiti
7 da ste još uvijek vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku svojega
8 svjedočenja. Izvolite sjesti. Prije nego što Obrana nastavi s unakrsnim
9 ispitivanjem, tužitelj će Vam postaviti par dodatnih pitanja, za što neće
10 trebati puno vremena.

11 Gospodine Hannis, izvolite.

12 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ja bih zamolio da se
13 svjedoku pokaže sljedeći predmet i zamoliću da se dokumentu da dokazni broj po
14 redu.

15 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet P31.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospođu tajnice. Vidim da
17 imamo i redigiranu verziju i vidim da je upravo ta verzija dokumenta koja se
18 daje svjedoku.

19 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala.

20 SVEDOK: SVEDOK KRAJ-018 [nastavak]
21 Ispituje g. Hannis:
22 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

23 P: Gospodine, molim Vas, pogledajte taj dokument i recite nam znate li
24 kakav je to dokument.

25 O: Da. To je moja otpusnica iz logora Batković.

26
27
28
29
30

1 P: Je li to vjerna kopija originalnog dokumenta kojeg ste donijeli sa
2 sobom prije dolaska na Sud ovoga tjedna?

3 O: Da.

4 P: A na kopiji pred Vama su neki dijelovi zacrnjeni, je li tako?

5 O: Da.

6 P: Jesu li ti zacrnjeni dijelovi oni na kojima piše Vaše ime ili, pak,
7 broj kojim biste se mogli identificirati?

8 O: Da.

9 P: Hvala.

10 G: HANNIS: [simultani prevod] Ja više nemam pitanja. U vezi sa ovime,
11 htio bih predati ovaj dokument na usvajanje u spis.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Hvala Vam, gospodine Hannis.

13 Gospodine Stewart, izvolite, imate riječ. Možete nastaviti s unakrsnim
14 ispitivanjem.

15 Unakrsno ispituje g. Stewart:

16 [Branilac ispituje putem prevodioca]

17 P: Dobar dan, gospodine. Prije nego što smo prestali s radom u petak, ja
18 sam Vam postavio pitanje putem sudaca, odnosno zamolili smo Vas da za vrijeme
19 prekida pokušate napraviti popis 22 vrste uniformi koje ste, po svom
20 svjedočenju, Vi vidjeli u Brčkome početkom maja 1992. Recite, jeste li uspjeli
21 to napraviti?

22 O: Da.

23 P: Imate li taj popis sa sobom?

24 O: /?Imam./

25 P: Ne vidim ga. Pretpostavljam da ćete ga sada izvaditi iz džepa.

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Ponajprije, recite nam, jeste li uspjeli napraviti cjelokupni popis
3 od 22 različite vrste uniformi?

4 O: Dopunio sam još sa jednom. 23.

5 P: Hvala. Ponajprije bih Vas zamolio da vrlo brzo pregledate tu listu.
6 Naravno, ne toliko brzo da prevoditelji to ne mogu prevesti. Dakle, hoću reći,
7 nemojte se zaustavljati i opisivati svaki detalj na svakoj uniformi. Dakle dajte
8 nam cjelokupnu sliku, pa Vas molim da ukratko prijedete dosta na brzinu te 23
9 točke.

10 O: Ja sam i prošlih puta nekoliko tih uniformi kazao kako izgleda. Mogu
11 Vam ponovo objasniti. Ima tu, otprilike, nekih 7 uniformi koje su direktno
12 vezane za boju i odijela vojske JNA-a. Imaju dvije uniforme koje su nosili
13 Civilna zaštita i Teritorijalna odbrana, i dalje su bili... ima par uhm...
14 uniformi, maskirnih, kompletno, od glave do obuće. Onda su kombinacije sa
15 košuljama, vojnim, ili sa hlačama, vojnim. Onda je tu bilo i onih koji su bili u
16 crnim kožnim odijelima, koji su bili specijalne jedinice, sa snajperima radili
17 su.

18 Ima tu i uniformi, crnih, kompletnih, sa šubarama i mrtvačkim glavama...
19 mrtvačkim oznakama na glavi, i dalje ove ostale, do civilnih, čak i u sportskoj
20 opremi koji su bili. To bi Vam, ukratko, bio pregled ovaj.

21 Samo da navedem i to: karakteristično je bilo za sve ove koje sam naveo
22 da su isključivo imali vojne duboke čizme na nogama, što je u to vrijeme u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 bivšoj Jugoslaviji bilo protiv bilo kakvih mjera jer se nisu mogle nabaviti u
2 slobodnoj prodaji. I još jedna stvar, svi ovi koje sam naveo imali su bijele
3 vrpce oko ruke ili na ramenu zavezane.

4 To su nosili par dana, da bi kasnije promijenili boju te vrpce i bila je
5 boje... šarena boja, negdje ljubičasto-bijela. Toliko Vas mogu upoznati sa tim
6 danom i možda još dva dana poslije toga, otprilike, 5. i 6., još, maj.

7 P: To su dakle kategorije koje ste nam objasnili, ali Vi ste dakle
8 naveli na svojoj listi te uniforme pod brojevima od 1 od 23, zar ne?

9 O: Da.

10 P: Pogledajmo jednu po jednu, što tu piše, molim Vas. Počnite s brojem
11 1, molim Vas.

12 O: Vojna uniforma, boja smb.

13 P: Smb? Ne znam kako će to doći natrag do Vas u prijevodu, ali smb je
14 ono što bismo mi, zapravo, zvali sivo-maslinasta.

15 O: Da.

16 P: A što je to Vama značilo?

17 O: Direktno vezanje za vojsku JNA-a, na... na... za napad na Brčko.

18 P: Je li to - uniforma koju ste upravo sada spomenuli - je li to bila
19 maskirna ili samo jednobojna sivo-maslinasta?

20 O: Ne, ne, ne. Jednobojna.

21 P: Pod brojem 2?

22 O: Uniforma vojnih starješina, smb sa žutom trakom. Znači vojni

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 starješine su je nosile, određene kategorije.
- 2 P: Dakle ta žuta traka označava čin, ustvari, je li tako?
- 3 O: Da. To su vojni oficiri nosili.
- 4 P: Da li sam dobro shvatio da je, u suštini, to ista uniforma kao pod
- 5 stavkom 1, ali da na njoj ima oznaka višeg čina?
- 6 O: Da.
- 7 P: Stavka 3?
- 8 O: Ista ta uniforma samo sa crvenom trakom.
- 9 P: Crvena traka označava šta?
- 10 O: Drugu vrstu čina.
- 11 P: Stavka 4?
- 12 O: Vojna uniforma, smb, zimska.
- 13 P: Na koji se način ona razlikuje?
- 14 O: Razlikuje se u kvalitetu od ljetne, i deblja je, i drugog je
- 15 materijala.
- 16 P: Da. Ne iznenađuje me taj odgovor, svjedoče. Prihvatam to, naravno,
- 17 ali pored kvalitete materijala, da li se ona razlikovala u boji? Kako je
- 18 izgledala?
- 19 O: Sve su iste boje.
- 20 P: Znači to je jedina razlika i nije iznenađujuće da su te zimske
- 21 uniforme bile od debljeg materijala, je li tako?
- 22 O: Da, da.
- 23 P: Broj 5?
- 24 O: Ista ta uniforma, samo ljetna. Materijal je tanji, ali iste boje i
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 razlika je u tome što ljetna uniforma ima sako, a zimska ima i mantil, tzv.
2 šinjel.

3 P: Ustvari, stavke 4 i 5 su smb uniforme, zimska i ljetna, je li tako?

4 O: Da.

5 P: A stavka 1, da li je ta smb vojna uniforma drugačija, na neki način,
6 od stavke 4 i 5?

7 O: One se razlikuju u godini proizvodnje. Ove sve dalje što ima - zimska
8 uniforma... - one se otprilike mijenjaju svakih nekoliko godina, njen izgled i
9 kvalitet, tako da se može veoma lako primijetiti i zastarjelost, i uprljanost, i
10 koje su nove. Veoma se lako mogu primijetiti.

11 P: Da, nije mi sasvim jasno. Moje pitanje je sljedeće: Vi ste pominjali
12 zimske uniforme pod stavkom 4 i ljetne pod stavkom 5, a da li kažete da je
13 postojala i neka druga vrsta smb uniforme JNA-a koja nije ni zimska, ni ljetna,
14 već je nešto drugo?

15 O: Oni koji su imali vojne uniforme, ove na... pod stavkom 1, oni su je
16 oblačili. To su pretežno bili oni koji su bili demobilisani i vojna lica koja su
17 bila na službi tada. Ovi koji su imali zimska i ljetna odijela oni su mobilisani
18 ili su došli... - odakle, ja ne znam - jer te ljude... nikoga ja nisam poznao
19 koga sam vidio. Znači ono što su bili zaduženi od prije a sigurno se to svodilo
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na lica koja su mobilisana radi pokretanja rata u Bosni i konkretno ulazak u
2 Brčko.

3 P: Da, to ste nam rekli. Ja bih htio da budemo jasni u vezi sa izgledom
4 i opisom uniformi. I u svrhu jasnoće, možete li nam reći na koji način se
5 uniforma pod stavkom 1 razlikovala od uniforme pod stavkom 4 i 5 na Vašem
6 spisku?

7 O: Moram... moram pojasniti Vam: pod stavkom 1, vojna uniforma, boja
8 smb. To su, i samim izgledom svojim, su bile novijeg porijekla, dok vojna
9 uniforma, smb, zimska, i vojna uniforma, smb, ljetna, razlikovale se u tome po
10 svom kvalitetu i roku trajanja. Znači starije su bile. To je se moglo očigledno
11 vidjeti, golim okom. Moglo je se primijetiti i vidjeti da su ove novije izvedbe
12 pod brojem 1 nego ove pod 4 i 5.

13 P: U redu. Pored toga što su ove bile novije, da li se uniforma pod
14 stavkom 1, po Vašem mišljenju, može opisati kao zimska ili ljetna uniforma?

15 O: Ne može. Može, više... To je vrijeme bilo maja mjeseca. Već se počela
16 nositi ljetna uniforma.

17 P: To nije sasvim odgovor na moje pitanje. Da, bio je maj. Da, to je
18 početak ljeta. Da li je vojna uniforma koju ste naveli pod stavkom 1 bila ljetna
19 ili zimska uniforma ili nije bila ni jedno, ni drugo?

20 O: Bila je upravo i jedno, i drugo, kombinovano. Neko je imao na sebi
21 gornji dio ljetni, donji dio, hlače, su bile zimske ili obratno. Eto, uglavnom,
22 kompletno je bilo... kompletni su bilo obučeni u vojnu uniformu. A ovi pod
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stavkom 4 i 5 imali su kompletno ili zimsku, ili ljetnu opremu.

2 P: Šta je pod stavkom 6 na Vašem spisku, gospodine?

3 O: Imamo komplet: maskirna uniforma, boje zeleno-žute. Šarena, znači,
4 boja.

5 P: Da li su samo dvije boje ili više boja?

6 O: Dvije boje su bile kombinovane: znači šare u obliku lista ili n...
7 neki... znači maskirne uniforme koji se upotrebljavaju za maskiranje.

8 P: U redu. A šta Vama označava ta uniforma?

9 O: Tu uniformu sam vidio prije nego što su mostovi srušeni u garnizonu
10 doma JNA-a... u garnizonu Brčko. Kada sam prolazio pored ograde, vidio sam te
11 ljude koji su, pretežno navečer, sjedili pored ograde u uniformama i skoro
12 svakog prolaznika koji je prolazio pored ograde provocirali sa razno-raznim
13 dobacivanjima i bili su u tim uniformama koje sam opisao, zeleno-žutim.

14 A prethodno sam rekao da je garnizon prije na godinu dana, što se tiče
15 regruta, iseljen u obližnje mesto, nekih 20 kilometara od Brčkog, što mi je dalo
16 do znanja da su došle neke ili paravojne formacije, ili neki specijalci.

17 P: Da li Vi kažete da ta konkretna uniforma pod stavkom 6 sama po sebi
18 ne ukazuje na pripadnost bilo kakvoj konkretnoj grupi ali veza koju ste Vi
19 napravili je bazirana na onome što ste Vi primijetili u kasarni prije nego što
20 je most dignut u vazduh?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Ja sam naveo i...

2 P: Da?

3 O: Mogu nastaviti?

4 P: Da.

5 O: Primijetio sam te ljude i naveo sam u prošlom... ustvari u prošloj...

6 početku prošle rasprave da ti ljudi su došli sa onim čovjekom, vojnim licem koji

7 je bio zadužen za sređivanje situacije i neizbijanje nereda u gradu. Znači sa

8 njime su oni došli i bili su smješteni u garnizonu koji i danas postoji u gradu,

9 ali je preuređen u sudnicu. Znači sada je tu sud.

10 P: Šta je pod stavkom 7 na Vašem spisku?

11 O: Pod stavkom 7 je isto komplet, maskirna uniforma, sada je braun,

12 svjetlo žute boje...svjetlo zelene boje, pardon.

13 P: A na šta Vam je to ukazivalo u to vrijeme?

14 O: Vjerovatno da su bile neke druge jedinice za druge namjene.

15 P: Pod stavkom 8?

16 O: Uniforma aktivne policije, svjetlo plave boje.

17 P: Pod stavkom 9?

18 O: Uniforma rezervne policije, tamno plave boje.

19 P: Pod stavkom 10?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Uniforma policije koja se nosila prije rata 10-12 godina. Razlika je
2 bila u boji. Nijanse boje nisu iste kao tada, koje je policija nosila.

3 P: Pod stavkom 11?

4 O: Plava uniforma koju je nosila Civilna zaštita. I mogu reći odma da ti
5 ljudi koji su nosili tu uniformu nisu imali oružja, ali su bili zaduženi za
6 obezbjeđenje i čuvanje objekata, primjera radi prodavnica ili nekih firmi,
7 samousluga i tako nešto.

8 P: Kada kažete "Civilna zaštita", o čemu govorite? Da li je riječ o
9 nekoj konkretnoj, organizovanoj grupi, zvaničnoj grupi i organizaciji?

10 O: Civilna zaštita je formirana na nivou grada za potrebe građanstva u
11 slučaju nesreće od atomskog udara, zemljotresa il' ne znam... taki' neprilika i
12 u slučaju rata da priteknu u pomoć. Znači oružje nisu nosili, ali su imali
13 opre... ustvari, ta... opremu nosili su Crvenog krsta, pružanje prve pomoći i
14 ujedno obezbjeđenje objekata, da budu samo fizički prisutni.

15 P: I to su sve bili mještani, lokalni ljudi, je li tako?

16 O: Da, da. Znači radnici tih firmi gdje su radili i od... i čuvali su te
17 objekte. I još bilo je i po mjesnim zajednicama, znači po kvartovima grada, bili
18 su zaduženi za te stvari.

19 P: Ono što ste opisali kao "plava uniforma" to je nešto, ustvari, što je
20 više izgledalo kao radničko odijelo, je li tako?

21 O: Ne, ne. Uniforma plava kao i ove uniforme, vojne, što su bile, samo
22 plave boje, izrazito plave boje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su to bile uniforme u smislu da su bile posebno pantalone i
2 jakna?

3 O: Da.

4 P: Šta je pod stavkom 12?

5 O: Isto takve uniforme, samo je pripadalo Teritorijalnoj odbrani, ali
6 oni su nosili oružje.

7 P: Pod stavkom 13?

8 O: Uniforme tamnoplave boje, kombinezoni. Znači odijelo, jednodijelno.

9 P: To je ono što sam sugerisao prije par trenutaka u vezi sa stavkom 11.

10 Šta Vam je u to vrijeme značila ta uniforma? Na šta Vam je ukazivala?

11 O: Mogu Vam reći odmah, konkretno, da tu uniformu su nosili dobrovoljci
12 Kapetana Dragana koji su nas čuvali ispred zgrade SUP-a i na terasi, ustvari, u
13 starom hotelu "Posavina" i na terasi poslije toga.

14 P: Stavka 14?

15 O: Sad su ove kombinacije dalje: uniforma sa radnim hlačama, znači
16 posebno hlače, radne, a gore je bila kombinacija... Inače su isto bile plave te
17 hlače, plave boje.

18 P: To zvuči malo drugačije od ostalih stavki. Da li Vi hoćete da kažete
19 da je tu bilo nešto što je bilo uobičajeno, jedna karakteristika uniforme koja
20 je bila uobičajena i koja se mogla identifikovati u vezi sa onim što je navedeno
21 pod stavkom 14?

22 O: Ove dosadašnje stavke što sam objasnio, smatrao sam, i smatram i
23 danas dan, da su bile usko povezane sa komandom vojske. Ovo dalje što sam... što
24 imaju stavke, bile su, po mom mišljenju, sve dobrovoljačke jedinice, koje su
25 brojale - ne...negdje je bilo možda 4-5, negdje više - i to im je bio znak
26 raspoznavanja. Pojedini dijelovi s... pojedine dijelove uniformi imali su iste.

27

28

29

30

1 Znači hlače su bile plave, ili teksas, ili obične civilne, kao i trenerke sa
2 gornjim dijelovima kombinovano. Ako su hlače bile teksas gore je bila vojna
3 bluza i tako... S tim što je među njima ima... dvije uniforme imaju... Mogu li
4 nastaviti?

5 P: Izvolite!

6 O: S tim što imaju dvije ove uniforma navedene. To je crna odijela,
7 kožna, koja su nosili, u svim slučajevima koje sam ja vidio, ljudi koji su bili
8 snajperisti, znači sa oružjem snajpera i...

9 P: Zaustaviću Vas ovdje iz sledećeg razloga: da bi bio siguran da
10 nastavljamo jasno, jer Vaš poslednji odgovor je sugerisao da sada prelazite na
11 sljedeće stavke na Vašem spisku. To je tačno? Ovaj rezime koji ste nam dali ne
12 odnosi se samo na stavku 14, već i na neke druge stavke koje dolaze od brojeva
13 15 do 23, je li tako?

14 O: Da ne bi odugovlačili, ja sam htjeo da Vam objasnim samo ove dalje,
15 dvije uniforme...

16 P: Gospodine, skraćivanje priče ću obavljati ja. Molim Vas, Vi samo
17 odgovarajte na pitanja. Dajte da za trenutak ostanemo na stavki 14 i da ne
18 prelazimo odmah na ostale stavke. Da li je jasno - to sam Vas već pitao - da li
19 je postojala neka jasna karakteristika po kojoj se stavka 14 razlikovala od
20 ostalih?

21 O: Moja pretpostat...prestat...pretpostavka - to htejo da Vam kažem - je
22 u tome: ko je bio njihov vođa, po tome su se razlikovali u uniformama tim koje
23 sada slijede. Znači...

24 P: Želio bih da nastavimo oprezno, gospodine. Ja ne želim da blokiram to
25 pitanje u vezi sa vođom - doći ćemo i do toga - ali dajte prvo da se
26 koncentrišemo na izgled, fizički izgled stavke 14, bez obzira na pitanje ko je

27

28

29

30

1 vodio te ljude. Dakle ovo je po treći put da Vam postavljam isto pitanje. Možete
2 li nam reći da li se ta uniforma jasno razlikovala po nečemu od ostalih
3 uniformi?

4 O: Ovako, sad ću Vam pročitati: uniforma sa radnim hlačama. Znači hlače,
5 radne, plave boje, i vojnom smb košuljom.

6 P: Dakle smb košulja - prvi put je sada navodite u vezi sa ovom stavkom.
7 To je nešto što je navedeno na Vašem spisku pod stavkom 14, je li tako?

8 O: Uniforma sa radnim hlačama - to je pod brojem 14 - i košuljom, jeste.

9 P: Hvala. I onda ste rekli da na osnovu tog zapažanja ste došli do
10 pretpostavke. Da li hoćete da kažete da ste na osnovu nečega mogli da zaključite
11 ko je bio njihov vođa, vođa ljudi koji su nosili uniformu pod stavkom 14?

12 O: Ja njihove vođe nisam ni znao, ni prepoznavao, samo kažem - to je
13 moja pretpostavka - da su ti ljudi, njih 5 ili 10, bili tako obučeni i moja je
14 pretpostavka da su pripadali jednom vođi.

15 P: Jednostavno na osnovu činjenice da su bili slično obučeni?

16 O: Da.

17 P: A što je pod stavkom 15?

18 O: Uniforma sa teksas hlačama i smb vojnom košuljom, koju je nosio
19 Kapetan Dragan.

20 P: Nosio samo Kapetan Dragan?

21 O: On je nosio i jedna grupa njih, nekolicina uz njega.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kakve boje su bile teksas hlače?

2 O: Normalne ove plav... svjetlo plave boje.

3 P: Na koji način su se onda te hlače razlikovale od hlača pod stavkom

4 14?

5 O: Razlikuju se i u kvalitetu, i... i u boji. Ove su teksas hlače, tzv.

6 džins, one su svjetlo plave boje, dok ove radne pantalone, one su i kvalitet

7 lošiji, ali su plave boje.

8 P: A šta je stavka 16?

9 O: Uniforma sa smb hlačama i civilnim košuljama raznih boja.

10 P: Stavka 17?

11 O: Uniforme koje su nosili snajperisti, znači, crne... crna kožna

12 odijela. Kompletno su bili u kožnim odijelima obučeni. Inače su nosili oružje

13 koje je imalo snajpere na sebi.

14 P: Dakle crna kožna odijela su odijela koja su pokrivala osobu od glave

15 do pete ostavljajući samo lice otkriveno?

16 O: Na glavi nije imô ništa.

17 P: Vi ste rekli "od glave do pete."

18 O: Kad kažem od glave do pete računam na... tijelo, a glavu...

19 P: U redu.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala za pojašnjenje koje nam je dao

21 prevodilac. To je stvari učinilo jasnijim. Ja sam htio da pojasnim nešto sa

22 svjedokom, ali fraza koju sam dobio u prevodu je ukazivala na nešto drugo.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle Vi hoćete da kažete da je riječ o crnom kožnom odijelu koje je
2 iz jednog... i koje ide od vrata...

3 O: Ne, ne, ne. Nisu iz jednog dijela bila. Posebno je bio gornji dio,
4 posebno donji.

5 P: Ne, ja sam Vam samo iznio nešto što sam mislio da će nas dovesti brže
6 do odgovora. Možda je bolje da Vas zamolim da konkretno opišete ovu konkretnu
7 stavku, stavku 17. Dakle, opišite nam to odijelo.

8 O: Crne kožne hlače, crni prsluk, crna košulja, crne rukavice bez prsti
9 na rukama. Na glavi nisu imali ništa. Sve je od kože bilo.

10 P: I košulja, i prsluk su bili napravljene od kože?

11 O: Da, da.

12 P: Znači da pojasnim, i kožna košulja, i kožni prsluk preko toga. Da li
13 sam Vas dobro shvatio, da pojasnim?

14 O: Da, da.

15 P: Stavka 18?

16 O: Civilna odjeća raznih boja, ali sa crnim šeširima na glavi. Inače -
17 pardon - inače sam primijetio da ti ljudi sa tim šeširima na glavi su išli po
18 kućama, obijali automobile i odvozili.

19 P: Jesu uzimali i druge stvari takođe?

20 O: To sam primijetio tada. Kasnije su radili sve i svašta.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da, ali da nam sve bude jasno, kažete da su oni ljudima odvozili
2 automobile i da su provaljivali u kuće, a odnosili su i stvari iz kuća onda, zar
3 ne?

4 O: Pa, ono što ih je interesovalo. To je bilo: ako su nosili oružja
5 nekog ili eventualno... ali pretežno su automobile i nala... tražili su kožne
6 stvari, znači, kožnu garderobu koju su imali ukućani. To im je pretežno bilo.

7 P: Točka 19 molim!

8 O: Crne uniforme, crne šubare na glavi sa mrtvačkim glavama, oznaka, na
9 njima. Inače, to sam primijetio kod svih ovih, da su jedini oni imali u to
10 vrijeme oznaku na sebi kojoj grupi pripadaju.

11 P: A što je ta oznaka mrtvačke glave sa ukrštenim kostima Vama
12 pokazivala, ako Vam je što značila?

13 O: Svi mi to znamo da je i oznaka, i simbol četnika.

14 P: Točka 20?

15 O: Civilna odjeća, a na glavi su imali vunene kape sa izrezanim očima i
16 ustima.

17 P: Dakle, podkapa, kako se obično to zove.

18 O: Da.

19 P: Koje boje?

20 O: Pretežno su bili crne boje.

21 P: Točka 21?

22 O: Muškarci koji su na sebi nosili sportsku opre...opremu, trenerke.

23 Izgleda da nisu imali vremena da nabave sebi opremu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pa, ne tražim da nagađate zašto su nosili takvu odjeću. Govorite o
2 trenirkama. Kakvu sportsku odjeću?
3 O: Što n... što nose rekreativci.
4 P: Znači ti su ljudi nosili takve trenirke sa visokim vojničkim čizmama,
5 zar ne?
6 O: Svi su ovi nosili vojničke čizme.
7 P: Preko trenirki ili ispod njih?
8 O: Sve čizme se nose da se donji dio hlača ubaci u njih. Tako je bilo
9 kod vojske JNA-a.
10 P: Spomenuli ste vojsku JNA-a. Pripadnici JNA-a nisu nosili sportsku
11 odjeću, nisu nosili trenirke, zar ne?
12 O: Ali su nosili čizme.
13 P: Točka 22?
14 O: Dobrovoljci koji su pretežno imali civilnu odjeću. Imao sam direktan
15 kontakt sa njima, gdje su izjavili da su se dobrovoljno javili da dežuraju u
16 pojedinim dijelovima grada ili ulica.
17 P: Znači pod točkom 22 je, zapravo, opis odjeće kao neke vrste uniforme.
18 To uopće, zapravo, nije uniforma, već samo nekakva uobičajena civilna odjeća,
19 zar ne?
20 O: Da.
21 P: Točka 23?
22 O: I bili su pod 23 osobe koje su vozile automobile, tj. snabdijevali su
23 ove ostale jedinice sa oru... ne sa oružjem, nego sa municijom. Oni su bili
24
25
26
27
28
29
30

1 kombinovano. Imali su ili hlače, vojne, smb boje, ili košulju. Uglavnom su samo
2 taj zadatak imali, da sa automobilima dovlače municiju do ovih ljudi na
3 položajima.

4 P: Izgleda da ono što razlikuje ljude pod točkom 23 nije, zapravo,
5 odjeća kakvu su nosili, već, zapravo, konkretan posao koji ste Vi vidjeli da ti
6 ljudi obavljaju, zar ne?

7 O: Taj posao koji obavljaju i meni je privuklo pažnju njihove čizme na
8 nogama i odjeća koja je bila šarena.

9 P: Gospodine, možemo li razjasniti par stvari? Hoćete li reći da je...
10 dakle govorimo o muškarcima, u svakom slučaju? Nije bilo žena koje ulaze u bilo
11 koje od ovih opisa koje ste nam dali, zar ne?

12 O: Mogu vam odmah odgovoriti na to pitanje. Ova uniforma pod brojem
13 11...

14 P: Molim Vas... Da, izvolite!

15 O: ... tu je bilo i žena, pod brojem 11 - Civilna zaštita - ali i' nije
16 bilo puno.

17 P: Jesu li one nosile visoke vojničke čizme?

18 O: On... Civilna zaštitna i Teritorijalna odbrana nisu imali čizme na
19 nogama nego duboke cipele. To je ta kombinacija uniformi koja je se nosila.

20 P: Za muškarce i za žene?

21 O: I za muškarce, i za žene.

22 P: Dobro. Dakle što se tiče ovih drugih točaka, od 1-23, želite li reći

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da su svi - dakle da ostavimo po strani ovo što ste upravo rekli - dakle da su
2 svi u tim kategorijama koje ste naveli nosili visoke vojničke čizme?

3 O: Osim stavke 11 i 12, da.

4 P: U Vašem nedavnom opisu kojega ste dali ste rekli da su svi nosili...

5 Možete li nas podsjetiti, prije svega, o kojem vremenskom periodu govorimo, o
6 kojim datumima. Rekli ste: "Svi su, prije, svega nosili bijelu traku oko ruke.",
7 je li tako?

8 O: Taj dan, 4. maj 1992. godine, su tako bili obilježeni.

9 P: Na kojoj ruci?

10 O: Na lijevoj ruci ili lijevom ramenu.

11 P: Dakle bijela traka, je li ona išla oko nadlaktice ili blizu ramena?

12 O: Ili je bila tu na ramenu, ili je bila vezana oko ruke, samo je
13 visila... njen krajnji dio je visio preko ruke.

14 P: I rekli ste da je baš svaka osoba, dakle u sve te 23 kategorije,
15 nosila tu bijelu traku?

16 O: Da, da.

17 P: Kojega dana?

18 O: 4. maja 1992. godine. I 5. maja sam isto tako viđao, ali 4. su svi
19 nosili.

20 P: Ali koliko ste Vi mogli ustanoviti, što je to značilo?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je bio znak raspoznavanja, da su, jednostavno, svi ti u akciji oko
2 zauzimanja grada.

3 P: Znači civili za koje ste rekli da su provaljivali ljudima u kuću i da
4 su odvozili automobile, jesu li dakle svi ti ljudi također nosili bijele trake
5 4. maja?

6 O: Da.

7 P: Ali mislim da niste uopće spomenuli ranije te bijele trake gospodine,
8 zar ne?

9 O: Ja sam... ja sam maloprije htio Vama to da objasnim; Vi mi niste
10 dozvolili.

11 P: Ja se ispričavam ako niste dobili priliku da to učinite gospodine,
12 ali sada možete. Izvolite!

13 O: Ja sam Vam maloprije htjeo da kažem, ono kad sam pokušao, da ne bi
14 svaku uniformu posebno objašnjavao, da Vam kažem ove stavke koje sam vidio, koji
15 su bili u vojnim uniformama i ove dole koje sam htjeo da navedem. I po mojoj
16 nekoj logici i shvatanju mom, to su bili ljudi koji su se angažovali sa strane
17 paravojnih formacija. Znači lokalni ili neki mještani organizovali su po
18 desetak, 15 ili 20 ljudi. Obilježeni su bili sa tim trakama i pravili su nereda
19 pa je čak dešavalo se i toga da ne poznaju jedni druge, pa su pucali ne jedne
20 druge... Jedan na druge su pucali taj dan.

21 P: Ali nije li točno da do jutros niste ni u ovome predmetu, a niti kada
22 ste svjedočili ranije pred ovim Sudom, dakle niste nikada prije spomenuli to
23 razlikovno obilježje, dakle tu karakteristiku, te bijele trake?

24 O: Vjerovatno da nije bilo potrebe, nije bilo interesovanja, ali u
25
26
27
28
29
30

1 svakom slučaju, ja sam pokušavao to da iskažem da bi dao do znanja kol'ko sam ja
2 primijetio tih uniformi i razno-raznih ljudi, a kome su oni sve pripadali, ja ne
3 znam, ali jedinstvena stvar što je bila - to mi je u oči palo - čizme. Čizme na
4 nogama nisu se mogle kupiti nigdje, nego dobiti samo od vojske JNA-a - iz
5 zaduženja su dobijali. Kupit se nisu mogle u prodaji nigdje, što znači, po mom
6 mišljenju, da je bilo sve organizovano u skladu i saradnji sa vojskom JNA-a.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, dajte mi samo jedan trenutak.
8 Moram se konzultirati.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, ali, molim Vas, pazite da za
10 vrijeme toga mikrofona bude isključen.

11 [Odbrana se savetuje]

12 P: I dakle jutros ste nam opisali, odnosno rekli da je par dana kasnije
13 došlo do promjene. Rekli ste da su bile nekakve ljubičaste i bijele trake
14 kasnije, je li tako?

15 O: Da.

16 P: Možete li se sjetiti tačno kada je došlo do te promjene?

17 O: Ne mogu tačno reći, ali mislim da je treći dan. Znači, 4., 5., 6...
18 6. ili 7. maja su promijenjene boje trake.

19 P: To je bila nekakva dvostruka traka. Jesu li bile zajedno ljubičasta i
20 bijela povezane?

21 O: Ne, ne.

22 P: Opišite, molim Vas, onda!

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je traka sa šarama ljubičasto-bijele boje. Mogu i objasniti zašto
2 je to došlo. Morali su da promijene...

3 P: Počnite /prevod engleskog transkripta: "Stanite"/, molim Vas, osim
4 ako to nije direktan odgovor na pitanje. Počnite sa jednim jednostavnim opisom,
5 ne detaljno. Je li to bio nekakav karirani uzorak ili cik-cak uzorak?

6 O: Ne, ne.

7 P: Dakle dajte nam takav neki opis, molim Vas.

8 O: Ne, ne. Šare, uzdužne šare. Ustvari, oni su sjekli te trake od jednog
9 platna koji... i onda je ispadalo ljubičasto-bijelo, ljubičasto-bijelo... tako.
10 Kratke šare, ne po dužini, nego poprijeko.

11 P: Koliko ljudi je, po Vašem sjećanju, koliko ste ljudi Vi ukupno
12 vidjeli da nose tu, kako ste je opisali, ljubičasto-bijelu traku?

13 O: Da ne bi došlo do zabune kao maloprije, da Vam... kratko ću Vam reći
14 zašto je to urađeno. Pokušali su se ubacivati razno-razne grupe ljudi sa tim
15 bijelim trakama koje nisu imale...

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja bih Vas pitao sljedeće: naime pitanje
17 je bilo koliko je ljudi to nosilo? Dakle, molim Vas, odgovorite najprije na
18 pitanje, pa ako postoji potreba da se nešto objasni, onda to napravite nakon što
19 odgovorite na pitanje.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

21 SVEDOK: U redu, hvala. Pa po nekoj mojoj procjeni, kud sam ja prošao,
22 bilo je nekih, otprilike, 1000 ljudi.

23 G. STEWART: [simultani prevod]

24 P: Je li to bio sličan broj onima koje ste ranije vidjeli da nose bijelu
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica transkripta.

1 traku?

2 O: Da.

3 P: Je li možda bilo kakvog vremenskog preklapanja, da su neki ljudi
4 nosili bijele trake, a neki ljubičasto-bijele?

5 O: Morali su u isto vrijeme da promijene svi koji su bili tu.

6 P: Ja Vas ne pitam što su morali učiniti. Ja Vas pitam: na osnovi Vašega
7 opažanja, dakle jeste li u jednom trenutku Vi uočili da je došlo do preklapanja,
8 naime da su neki ljudi nosili bijele trake, a neki ljubičasto-bijele?

9 O: Da.

10 P: Možete li nam reći koliko je dugo bilo to razdoblje preklapanja?

11 O: Možda dan-dva.

12 P: Prije par minuta sam Vas pitao za činjenicu da nikada ranije niste
13 spomenuli te trake, a Vi ste rekli, čini mi se, da Vas nitko nije pitao, tj. da
14 nikoga nije zanimalo. No ja mislim da Vam je moralo biti sasvim jasno,
15 gospodine, kada su s Vama prvi put stupili u kontakt i obavili razgovor u vezi
16 sa ovim stvarima, da je pitanje koordinacije organizacije i planiranja vojnih
17 ili paravojnih snaga u Brčkome početkom mjeseca maja 1992. bilo od središnje
18 važnosti, dakle da je to bilo najvažnije u vezi s čim su Vam postavljali
19 pitanja, zar ne?

20 O: Sve što su... što je njih interesovalo, ja sam im objasnio. Ta... to
21 mi pitanje nisu postavljali ni pitali i znači ja nisam to ni rekao.

22 P: Biste li Vi rekli, gospodine, da se može za Vas s pravom reći da Vi
23 niste uvijek čovjek koji mora čekati da mu se postavi pitanje prije nego što

24

25

26

27

28

29

30

1 date kakav podatak. Da li je to dobar opis?

2 O: Vi mene kad pitate, ja Vam dam odgovor. A ja pokušavam ovo drugi puta
3 da Vam objasnim neku stvar, Vi meni ne date. I znači neće i... ući ni u
4 zapisnik, ni u istragu ono što želim da Vam kažem, da Vam objasnim, da Vam bude
5 lakše ra... dalje raditi.

6 P: Oprostite, svjedoče, dajte mi samo jedan trenutak da vidim što ste
7 rekli.

8 O: Pokušao sam Vam, sa prvim primjerom, da kažem za ovu uniformu Civilne
9 i Teritorijalne obrane i za ove sa crnim kožnim odijelima. Sad Vam pokušavam da
10 kažem, sa vrpčama. Vi obustavljate to. Hoću da Vam kažem jednu stvar: kad su
11 donijeli odluku da promijene boju vrpce, dolazili su neki ljudi organizovano
12 radi pljačke, radi svega, i nisu bili u toku da moraju promijeniti boju vrpce.
13 Tako su se oni raspoznavali i onda su ovi ostali i starešine stupili u akciju da
14 vide ko su oni i šta su oni. Znači bilo je ljudi koji su dolazili
15 neorganizovano; nisu niko... nikakvoj jedinici pripadali ni nikakvom vođi, nego
16 samostalno su došli da bi pljačkali i krali. Sad imate potpuno objašnjenje zašto
17 su promijenili boju vrpce, boje trake.

18 P: Hoćete li reći da ste Vi promatrali, odnosno da ste bili osobno
19 upoznati sa svim tim cijelo vrijeme, da ste bili upoznati s uputama koje su
20 davali oficiri za promjenu tih vrpca?

21 O: Za oficire nisam, ali imao sam preko drugova i društva s kojim sam se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pazio i koji su nam kasnije dolazili u posjetu i da vide šta je s nas /sic/, pa
2 su nam poneke informacije donosili, a jedna od tih je bila upravo ta oko tih
3 boja... boje trake.

4 P: Pa, vidite gospodine, najočigledniji razlog zašto možda niste
5 spomenuli tako jasno i sasvim nešto što upada u oči, dakle jednu stvar kao što
6 je promjena tih vrpca, je da Vi, zapravo, u velikoj mjeri pretjerujete kada
7 govorite o onome što je bilo u maju 1992. Ne radite li to upravo sada?

8 O: Ja samo pokušavam da objasnim i da olakšam rad ovom Sudu, da bude
9 upoznat sa tim datumom i dan-dva poslije toga koje sam ja doživio i preživio, a
10 zašto nisam ja dao tu informaciju, to ne mogu ja ni odgovarat za to nešto jer
11 ovi koji su dolazili da uzmu od mene izjavu nisu to ni tražili. Njih je nešto
12 drugo interesovalo.

13 P: U svojoj izjavi kažete da je do 4. maja srpska ofenziva bila dovršena
14 i da su srpske snage zauzele Brčko do rijeke Brke. Mislim da znate o kojoj
15 rijeci govorim. Možda nisam najbolje izgovorio.

16 O: Da.

17 P: Kada kažete "srpske snage", govorite o svim tim snagama koje ste,
18 zapravo, naveli pod točkama od 1 do 23 na Vašem popisu?

19 O: Da.

20 P: A rijeka, ova rijeka nije glavna rijeka koja tamo protiče. To je,
21 zapravo, rijeka koja se ulijeva u glavnu, zar ne?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A rijeka, manja rijeka o kojoj govorimo, dakle pritok, ona, zapravo,
2 presijeca grad Brčko manje-više na pola, zar ne, na dva jednaka dijela?

3 O: Da, da.

4 P: I teče uglavnom u pravcu sjever-jug. Ona meandrira, ali, zapravo,
5 njezin pravac protezanja je sjever-jug, zar ne, a ne istok-zapad?

6 O: Na ju... na jugu joj je izvor, a prema sjeveru ulazi u rijeku Savu.

7 P: Da, da, da. Odnosno jug-sjever, ako govorimo o toku rijeke. Dakle
8 okupacija od strane srpskih snaga do rijeke je došla onda iz kojega pravca?

9 O: Iz pravca Bijeljine, pravca... uglavnom iz pravca Bijeljine.

10 [Obrana se savetuje]

11 G. STEWART: [simultani prevod]

12 P: Je li to onda sa zapada ili sa istoka?

13 O: Sa istoka.

14 P: A što ih je onda zaustavilo da ne zauzmu grad preko rijeke 4. maja?

15 O: Tačno ja Vama ne bi mogao reći, ali kad su 4. maja došli svi ovi do
16 rijeke Brke, organizovano je pokušalo se da iseli taj drugi dio grada gdje je
17 pretežno bio muslimanski - kažem "pretežno" jer je bilo među njima i Srba i
18 Hrvata - da bi jednostavno spasili taj svijet. Poneke grupe samoorganizovano
19 pokušale su pružiti otpor i tada je počelo dolaziti do pucanja, naizmjeničnog,
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znači pješadijskog sa puškama i to je stopirano par dana dok se ovaj svijet nije
2 iselio, onaj ko je htjeo.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, skoro je deset i
4 trideset. Bi li ovo bio dobar trenutak?

5 G. STEWART: [simultani prevod] Pa ovaj ili bilo koji drugi u sljedećih
6 par minuta, časni Sude.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo poslužiteljice, molim Vas,
8 najprije izvedite svjedoka iz sudnice.

9 Gospodine 018, mi ćemo sada napraviti pauzu u trajanju od 20 minuta.

10 [Svedok se povlači]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, što mislite, koliko
12 će Vam vremena još trebati da dovršite unakrsno ispitivanje?

13 G. STEWART: [simultani prevod] Vjerojatno otprilike sat vremena, časni
14 Sude. Sumnjam da će biti više.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ste svjesni, naravno, ovo je prvi
16 svjedok po pravilu 92bis, ali znate da je vrijeme dodijeljeno za unakrsno
17 ispitivanje svjedoka po pravilu 92bis je 50 sati. Ja se pitam koliko ćete
18 vremena tražiti ubuduće za unakrsno ispitivanje. Bila bi dobra ideja, zapravo,
19 da date, otprilike, vremensku procjenu za te svjedoke.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Želite li, konkretno, prije svakoga
21 svjedoka ili...

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, svi smo vjerojatno imali iskustava
23 da katkada se čini da na početku nekog posla imamo dovoljno vremena, a onda kad
24 se upustimo u to, onda ustanovimo da je vrijeme sve dragocjenije, odnosno da ga

25

26

27

28

29

30

1 imamo sve manje, odnosno da bi nam trebalo više vremena da završimo posao koji
2 smo imali namjeru završiti. Dakle ovim ritmom, što znači dakle još jedan sat,
3 što bi ukupno, otprilike, značilo nešto preko tri sata, u roku od 50 sati ne
4 možete ispitati više od 50 svjedoka. Naravno, ako Obrana odluči da obavi
5 unakrsno ispitivanje samo 15 svjedoka, u redu, ali, zapravo, popis tih svjedoka
6 po pravilu 92bis je jako dug.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ja bih iznio svoj komentar, časni
8 Sude. Dakle ako ostavimo, zapravo, po strani činjenicu da mi indirektno pomažemo
9 Sudu ako ne gubimo vrijeme, ali na samom početku predmeta htio bih reći da
10 postoji specijalna vrijednost u nastojanju da se iz ranih unakrsnih ispitivanja
11 izvuku neke globalne stvari. Ako mogu reći sljedeće: ako svaki put svjedok po
12 pravilu 92bis se bude unakrsno ispitivao, ako bude bitno da svjedok dâ popis sa
13 22 točke, onda tu procjenu treba jako izmijeniti. Ja bih samo tražio od Vas,
14 zapravo, malo strpljenja, tako da vidimo gdje ćemo završiti.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako Vi nama kažete da će Vaše
16 upravljanje vremenom biti takvo da kasnije nećete imati problema, onda, naravno,
17 mi ostavljamo sve potpuno u Vašim rukama, ali dobro je znati, naravno, da neće
18 svaki svjedok morati raditi popis 22 ili 23 uniforme.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Naravno, nikad ne znate što će nam
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svjedoci donijeti, ali znate, časni Sude, ja nisam htio govoriti ovako smione
2 izjave što će se događati i kakve probleme možemo imati ubuduće, ali, kao što
3 sam obećao, mi ćemo nastojati unakrsno ispitivati svakog svjedoka u okviru
4 potrebnog i ne više. I to radim i sa ovim svjedokom.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod]. Kao što znate, to je fleksibilan
6 koncept.

7 Pauza će biti 20 minuta, do pet do jedanaest.

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

9 ... Početak pauze u 10.33h

10 ... Sednica nastavljena u 10.59h

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

12 Izvolite sjesti.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće je prije dvije minute dobilo
14 jutrošnji podnesak Odbrane, pa da onda iskoristimo sljedeću pauzu da ga
15 pročitamo.

16 G. HANNIS: [simultani prevod] Mi smo ga isto upravo dobili.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa onda da vidimo koliko će nam vremena
18 trebati.

19 Molim da se svjedok ponovo uvede u sudnicu.

20 Da li su tehničari dobili uputstvo da ne prikazuju njegov lik na ekranu?
21 Da li je galerija za javnost prazna? Jeste.

22 [Svedok je ušao u sudnicu]

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite sjesti, gospodine 018.

24 Gospodine Stewart, izvolite.

25 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

26 P: Gospodine, prije pauze sam Vas pitao o okupaciji, kako ste je Vi
27 opisali, srpskih snaga iznad rijeke Brke. To sam Vam pitanje već postavio, ali

28

29

30

1 ću Vam ponoviti pitanje: šta je to bilo, ko je to bio ko je spriječio srpske
2 snage da okupiraju područje preko rijeke, ako je neko to učinio 4. i 5. maja?

3 O: Ja sam to i naveo, samo izgleda da niste to ni čuli. Organizovale su
4 se pojedine grupe, njih od pet-šest koji su imali trofejno tzv. lovačko oružje,
5 i pokušavali su da zaustave dalje prodiranje ovih jedinica koje su upale u grad
6 da ga zauzmu u čita... u cijelosti. To im je uspjelo, eto, dan-dva, da to urade,
7 a za to vrijeme je građanstvo, ono koje je bilo sa te strane rijeke i ono koje
8 je htjelo da napusti svoje domove, otišlo prema Majeveci.

9 P: Da li pod tim mislite pet ili šest grupa ili grupe od pet do šest
10 ljudi?

11 O: Grupe od pet-šest ljudi.

12 P: Dakle kada ste prije par trenutaka rekli: "određene grupe koje su se
13 same organizovale, pet do šest takvih grupa", to je bio lapsus, je li tako?

14 O: Pet do šest ljudi u tim grupama je bilo. Bila je... dvije ili tri
15 grupe su takve bile, koje su spriječile 4. maja, pa i 5-og, da pređu preko
16 rijeke Brke.

17 P: Dakle 15-20 ljudi s druge strane rijeke spriječilo je srpske snage,
18 kako ste ih Vi nazvali, da prijeđu rijeku, je li tako?

19 O: Da.

20 P: A rekli ste da je ukupan broj srpskih snaga bio koliki? Podsjetite
21 nas!

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, po mojoj računici oko 1.000 moglo je biti do rijeke Brke, znači
2 sa one strane gdje su je zauzeli već. Ja sam toliko, otprilike, vidio.

3 P: Način na koji Vi to opisujete se čini... Ja, zaista, pokušavam da
4 budem neutralan. Čini se da ste se Vi taj dan posvetili posmatranju onoga što se
5 dešavalo, je li to tačno?

6 O: Sve je se to desilo onog trenutka kad smo uhapšeni, izvedeni, gdje su
7 nas sabrali, i sa tog mjesta dovedeni do stanice policije - milicije - i odatle
8 još 50 metara do starog hotela. To je viđeno u tom dijelu: ove sve formacije,
9 vojne, i šta su radile i kako. To je zapažanje samo tih 500... otprilike, 500
10 metara.

11 P: Gospodine, mnogo onoga što Vi sad kažete Vijeću o događajima u Brčkom
12 je informacija, koliko god da je istinita, koju ste Vi dobili od drugih ljudi,
13 je li tako?

14 O: Ovu informaciju o prelasku i zauzimanju drugog dijela grada dobili
15 smo od čovjeka koji je se vratio sa linije - inače Srbina - gdje je bio u toj
16 jedinici za pokušaj probijanja, zauzimanja taj dio... tog dijela grada. Pošto mu
17 nije uspjelo, došao je sav revoltiran i kasnije ono što je napravio, to je
18 uradio, pa se može i o tome govoriti.

19 P: Ono što ćemo uraditi, svjedoče, govorit ćemo o tome tako što ću Vam
20 ja postavljati pitanja, a Vi, molim Vas, nastavite da odgovarate na ta pitanja.

21 Da počemo od ove pretpostavke: ne pretpostavljam da ste Vi, a ja svakako
22 nisam vojni strateg... Dakle da počnemo od onoga što je opšte poznato i što se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zdravim razumom može zaključiti, da je potrebno manje ljudi da se brani od
2 napada. To je nešto što je opšte poznato, ali ono što nam Vi kažete o Brčkom, da
3 je 15 do 20 ljudi moglo da spreči stotine i stotine ljudi, možda i hiljadu ljudi
4 da pređu rijeku, to je ipak nešto što je smiješno, zar ne, na osnovu onoga što
5 Vi sami znate o svom vlastitom gradu?

6 O: Ja moram Vama isto dati objašnjenje na to Vaše... Vaše pitanje. Ti
7 ljudi koje sam ja rekao, njih otprilike hiljadu, nisu svi išli u ofanzivu i
8 prelazili, nego pokušavali su grupama od 5, 10, 20, pa možda 50 ljudi, da
9 pokušavaju da zauzmu tu putnu komunikaciju koja im je bila najvažnija, koja
10 prolazi kroz Brčko, veza Beograd-Bijeljina-Banja Luka-Knin. Nji' je interesovalo
11 to i oni su pokušavali to da zauzmu. Nije im uspjelo dok nisu dobili pojačanje i
12 krenuli nakon dan-dva i zauzeli taj dio. Mislim da sam bio jasan da Vam pomognem
13 da, ukratko, shvatite opšti cilj i plan grada kakav izgleda. Zgrada SUP-a, gdje
14 su bili svi sakupljeni - tu i mi - nije više od 50 metara daleko od rijeke Brke,
15 pa se to sve moglo vidjeti i golim očima.

16 P: Ali Vaš opis onoga što su oni pokušavali da urade, pokušavali da
17 zauzmu put itd., to ne može biti na osnovu Vašeg zapažanja, dakle to ne može
18 biti informacija iz prve ruke, je li tako?

19 O: Ja Vam mogu odma reći ime čovjeka koji je pokušao to da uradi. To je
20 bio Goran Jelisić sa svojom grupom. Pokušao je da zauzme taj put, pa mu nije
21 uspjelo, i kad je se vratio odatle, onda je napravio ono što je napravio sa ovom

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 grupom gdje sam ja bio u njoj.

2 P: Gospodine, čini se da Vi time potvrđujete ono što sam ja iznio, a to
3 je da taj konkretni opis koji ste dali o tome šta su srpske snage pokušavale da
4 urade i nisu uspjele nije nešto što ste Vi lično saznali i primijetili, već je
5 to informacija koju ste dobili od nekog drugog, i Vi ste to rekli.

6 O: Od... direktno od Gorana Jelisića informacija ta došla.

7 P: u Vašoj izjavi Vi pominjete jedan incident kada su ubijeni srpski
8 vojnici. Ako želite da osvježite svoje sjećanje, to je paragraf 19 Vaše izjave.
9 Da li je pred Vama Vaša izjava? Ili ako nije, molim da se stavi pred svjedoka.

10 O: Da.

11 P: Mislim da Vam je ovo poznato. Ovde Vi opisujete jedan incident u
12 kojem je učestvovao gospodin Jelisić, ali ja Vas, konkretno, pitam za posljednja
13 dva-tri reda, odnosno rečenice: "Čovjek ga pita zašto ga tuče, a Jelisić je
14 rekao da oni - mislio je na Srbe - pokušavaju dobro postupati sa njim, dok ih
15 nesrbi ubijaju." Ovo se odnosilo na incident u kojem su ubijeni srpski vojnici.
16 I onda ste naveli ime čovjeka koji je pretučen. O kakvom incidentu je riječ?

17 O: Upravo ono što sam maloprije govorio! Kad je Goran Jelisić sa svojom
18 grupom ljudi pokušao da zauzme tu putnu komunikaciju, susreli su ih mještani
19 koji su iz tog dijela grada. Došlo je do pucnjave. Ovo što je on nama izjavio,
20 da je bilo mrtvih, to je bilo samo neka zaštita za ono što je uradio jer

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ispitivanjem i dojavama, bilo je ranjenih, ali poginulih nije bilo. Bio je ljut
2 šta nije uspio sa tom akcijom i uradio je to što je uradio.

3 P: Pogledajte, molim Vas, paragraf 30 Vaše izjave.

4 O: Da.

5 P: Tu se kaže: "Poznavao sam Bolera, a on nas je upitao šta radimo.
6 Rekli smo mu da nam je Jelisić rekao da čekamo u parku." I onda me interesuje
7 ova poslednja rečenica, o kojoj hoću da Vam postavim pitanje. Ona glasi... Ja
8 čitam na engleskom, ali ona glasi: "Bolero nam je rekao da mu je drago ono što
9 se događa i pozvao nas je da pođemo sa njim." Prvo, nisam siguran da li verzija
10 koju Vi imate pred sobom kaže: "Bolero nam je rekao da mu je drago ono što se
11 događa." Ili kaže: "Bolero nam je rekao da mu nije drago ono što se događa."

12 O: Ja sam prilikom pregleda ove izjave primijetio tu grešku i odma sam
13 reagovao na nju i rekao sam da se ispravi. Bolero nam je rekao da mu nije drago
14 ono što se događa i pozvao nas da idemo za njim. Opet podvlačim: "da mu nije
15 drago ono što se dešava".

16 P: Dobro, ja ne želim da osporavam to što Vi kažete jer to je logični
17 smisao ove rečenice. Prema tome ta ispravka se može tretirati kao ispravka koju
18 ste Vi sada dali na Vašu izjavu i sadržaj u njoj. Dakle Vi klimate glavom, ali
19 to ne može da uđe u transkript. Morate da kažete "da" ili "ne".

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, da.

2 [Obrana se savetuje]

3 G. STEWART: [simultani prevod] Nemam više pitanja, časni Sude.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Stewart.

5 Da li je unakrsno ispitivanje pokrenulo bilo koje pitanje koje bi
6 Tužilaštvo želilo da postavi svjedoku?

7 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, ako mogu, časni Sude. Ja imam tri
8 područja kojima želim da se pozabavim.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

10 Dodatno ispituje g. Hannis:

11 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

12 G. HANNIS: [simultani prevod]

13 P: Svjedoče 018, Vama je postavljeno pitanje o 23 različite grupe. Ja
14 želim da Vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa tom odjećom. Pored grupa 18, 19
15 i 20, o kojima ste nam rekli da su imali crne kape, zatim da su imali kape sa
16 skeletonom, šubare sa mrtvačkom glavom i takođe da su imali posebne vrste
17 podkapa, da li je bilo još nekih vrsta kapa po kojima su se te grupe
18 razlikovale?

19 O: Da.

20 P: Hoćete nam reći koje su grupe nosile i kakve vrste kapa?

21 O: Gdje sam naveo ove uniforme, stare vojne uniforme, ti ljudi su nosili
22 pretežno srbijanske, one, tzv. šajkače. Bilo je još ljudi koji su nosili isto
23 šubare, ali ne sa onom oznakom kao što su nosili mrtvačke glave, nego su bile
24 slijepljene. A inače svi ovi sa obilježjem mrtvačke glave nosili su te šubare,
25 kožne, koje su izdužene, znači izvučene, pa su bile visoke.

26

27

28

29

30

1 P: Da li je bilo nekih drugih vrsta kapa?

2 O: To sam primijetio 4. maja. Od tada se ja nisam smio kretati, pa nije
3 mi bilo ni... ni pristupačno da vidim ni da primijetim.

4 P: Svjedoče 018, želim da Vam postavim pitanje i o trakama. Rekli ste da
5 Vam je to rekao jedan prijatelj ili neki prijatelji. Možete li reći Vijeću, bez
6 navođenja imena, tko su bili ti ljudi? Da li su oni bili Srbi, Muslimani,
7 Hrvati?

8 O: Srbi koji su radili u... kao rezervna policija u gradu.

9 P: A da li su drugi ljudi bili prisutni kada su Vama oni to rekli i da
10 li su ti drugi ljudi čuli isto to što ste i Vi čuli?

11 O: Ne.

12 G. HANNIS: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.

13 [Tužilaštvo se savetuje]

14 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, svjedoče 018.

15 To su sva moja pitanja.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Hannis.

17 Čini se da nije pokrenuto ni jedno novo pitanje u dodatnom ispitivanju,
18 tako da nema potrebe za dodatnim unakrsnim ispitivanjem. Pretpostavljam da
19 Odbrana nema više pitanja.

20 G. STEWART: [simultani prevod] To je tačno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija El Mahdi ima pitanje za Vas.

22 Ispituje Sudsko veće:

23 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

24 Gospodine svjedoče, ja bih zamolio da mi pojasnite neke stvari. Prvo se
25 tiče onih ljudi koje nazivate dobrovoljcima Kapetana Dragana. Prvo, kako Vi

26

27

28

29

30

1 znate da su to dobrovoljci? Objasnit ću Vam naime sljedeće: Vi u svojoj izjavi
2 ste rekli - citiram što ste kazali, na engleskom: "Dragan je nosio vojnu košulju
3 bez ikakvih oznaka, nosio je traperice i vojničke čizme. Dvojica vojnika s njim
4 su nosili ljetnu uniformu Jugoslavenske narodne armije."

5 Dakle oni su, vjerojatno, ako se sudi na osnovi njihova izgleda, oni su
6 bili pripadnici JNA-a, a Vi kažete da su to dobrovoljci. E sada, odakle
7 proističe to Vaše znanje?

8 O: Mogu Vam objasniti. Kapetan Dragan je bio sa grupom ljudi koji nisu
9 njegovim formacijama pripadale. Znači išao je u akciju po kućama, zarobljavanje
10 ljudi i dovođenje u SUP, u hotel, a njegovi ljudi su bili na obezbeđenju zgrade
11 SUP-a i starog hotela, gdje smo mi bili. Znači nisu bili zajedno. Odma Vam mogu
12 reći i kako sam saznao da su to Kapetana Dragana ljudi. Lično su nam oni kazali
13 da su dobrovoljci Kapetana Dragana. Čak su nam govorili i imena gradova odakle
14 su došli, pa je bilo iz Kosovske Mitrovice, iz Beograda, Vukovara, Beograda,
15 Valjeva, Bora, Majdanpeka. Svi su ti ljudi bili tu na obezbjeđenju oko zgrade
16 SUP-a i starog hotela "Posavina".

17 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Ali je li Kapetan Dragan, po Vašem
18 znanju, sâm bio pripadnik Jugoslavenske narodne armije?

19 O: To ne mogu ja ni tvrditi jer... ne znam. Ne... ne mogu... ne mogu
20 tačno reći. On je se samo pojavljivô i kad nam je svoje ime saopštio, lično,
21 rekao je samo da se zove Kapetan Dragan i postavio nam je jedno pitanje na koje
22 smo mi njemu odgovorili i on je bio ljut na taj naš odgovor. A kojoj je on

23
24
25
26
27
28
29
30

1 formaciji - da li dobrovoljcima ili vojsci JNA-a pripadao - ja to stvarno ne
2 znam.

3 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Dobro. Sada ću prijeći na jednu
4 drugu temu. Vi ste rekli da ste 4. maja, ili vjerojatno prije 4-oga, živjeli kod
5 sestre i da ste, zapravo, živjeli u podrumu. Je li to tačno? Naime je li to ono
6 što ste Vi izjavili?

7 O: U podrumu, tačno, sam bio 4. maja. Tu smo se sklonili jer 4. maja je
8 krenula oštra ofanziva i pucanje je bilo jako, dosta, iz raznih oružja, pa i iz
9 teškog naoružanja isto tako. Radi naše same bezbjednosti, kol'ko nas je bilo,
10 sklonili smo se u podrum, gdje nas je, eto, pronašao Kapetan Dragan sa tim
11 ljudima i odveo odatle.

12 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Da, ali kažete da su snage - citiram
13 - da su "srpske snage", po Vašem svjedočenju, Vi ste rekli naime sljedeće:
14 "Srpske snage su počele odvoditi ljude iz kuća." Jeste li Vi sigurni da su to
15 bile srpske snage i što Vi, zapravo, podrazumijevate pod "srpskim snagama"?

16 O: Jednostavno, za mene su oni i bili inicijatori svega toga što je se
17 dešavalo u gradu i započeli rat, jer stanovništvo, muslimansko i hrvatsko, ono
18 koje je htjelo, ono je napustilo grad...

19 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Oprostite što Vas prekidam, ali htio
20 bih, zapravo, tačno znati što, po Vašem mišljenju - naime kada ste rekli "srpske
21 snage" - dakle htio bih znati tko je to. Jesu li to stanovnici srpske
22 narodnosti? Tko su te srpske snage?

23 O: Veoma je malo bilo, ovaj, stanovništva iz grada koje je učestvovalo u
24 tom napadu. Došle su druge, sa strana, grupe. A po čemu su se najviše mogle
25 raspoznavati to je po njihovim tradicionalnim oznakama: dizanje tri prsta i

26

27

28

29

30

1 pjevanje četničkih pjesama.

2 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Ja ću Vam reći zašto Vam postavljam
3 to pitanje. Možda moram biti malo jasniji. Vi u jednom drugom pasusu kažete da
4 su vojnici koji su došli po Vas pod zapovijedanjem Kapetana Dragana bili
5 odjeveni u uniforme JNA-a.

6 O: Da.

7 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Dakle Vi možete potvrditi da su
8 ljudi koji su došli po Vas i koji su Vas pokušali uhapsiti su bili, u najmanju
9 ruku, odjeveni u uniforme JNA-a.

10 O: Da.

11 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Dobro. A sada prelazim na jednu
12 drugu temu. Nakon Vašeg hapšenja i kasnije, kada ste pušteni na slobodu, Vi ste
13 se vratili kući svoje sestre?

14 O: Tamo odakle su me odveli, tamo sam se i vratio.

15 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Dobro. Znači ta kuća nije bila
16 zauzeta od nekih drugih ljudi?

17 O: Ne.

18 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] A nešto kasnije ste, mislim, otišli
19 u svoj stan, koji je još uvijek bio prazan. Nije se nitko u njega uselio?

20 O: Nakon dva i pò mjeseca vratio sam se u svoj s... od 4. maja, znači
21 nakon dva i pò mjeseca, vratio sam se u svoj stan. U njemu nije bilo nikoga, ali
22 je bilo vojske i ispred zgrade, i u zgradi. Stan je bio prazan.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA EL MAHDI: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

2 Hvala Vama, gospodine predsjedavajući.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I ja imam za Vas nekoliko pitanja. Mogu
4 li prvo da Vam postavim pitanje koje se direktno odnosi na Vaš posljednji
5 odgovor? Na pitanje sudije El Mahdija Vi ste odgovorili da dva i pò mjeseca
6 nakon 4. maja Vi ste se vratili u svoj stan. To je bi onda bila sredina jula.

7 O: Da.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U Vašoj izjavi Vi kažete da ste uhapšeni
9 13. jula. Možete li objasniti kako se to desilo?

10 O: Jednog dana došao je jedan moj poznanik koji je bio inače u policiji,
11 rezervnoj, sa nakanom da mi javi da se vratim u stan jer vrši se popis stanova i
12 vlasnika stanova. Zamolio sam ga, jer smo se poznavali od prije, da sa njim
13 zajedno odem, jer je on isto stanovô u istoj zgradi. Na to mi je odgovorio: "Ti
14 si rođeni Brčak, ti slobodno možeš otić, neće tebi niko ništa."

15 Odma sutradan sam otišao u zgradu, gdje sam čekao nekih 2 sata ispred
16 zgrade da bi mi odobrili da mogu uć u svoj stan.

17 Odma sutradan došla mi je kontrola, pregledala je stan, mene
18 legitimisala i dala mi neke upute kako trebam da se ponašam u tom stanu. Nakon
19 toga, nekoliko dana, bila je racija po gradu i kupljenje ljudi, gdje su odvedeni
20 u logor Batkovići. U toj grupi sam bio i ja.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je odgovor na moje pitanje.
22 Možete li onda potvrditi da Vi niste proveli puna dva i pò mjeseca u stanu Vaše
23 sestre, već nešto malo više od dva mjeseca?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U stanu nisam proveo ni više... ni deset dana, otprilike, a ono
2 ostalo vrijeme sam bio kod sestre. Znači po mom dolasku u stan, zapisivanja da
3 sam vlasnik stana, da sam bio sâm, i ovaj koji je došao da me opomene i dâ mi
4 upute kako se ponašat u stanu, sve je to bilo u tom periodu desetak dana do...
5 otkad... do kada su nas odveli.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Dozvolite da Vas ovdje zaustavim.
7 Vidim Vaše svjedočenje o tome da ste bili dva i pò mjeseca nije sasvim precizno
8 jer je ipak reč o jednom kraćem periodu.

9 Moje sljedeće pitanje je: da li su Vam navedeni ikakvi razlozi zbog
10 kojih ste odvedeni u logor Batković?

11 O: Opšte objašnjenje za nas sve koji smo poku... tada pokupljeni je bilo
12 da nas vode na rad, da idemo... ima neki poslovi da se radi i da idemo na rad.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da li ste ikada saslušavani dok ste
14 bili u logoru Batković?

15 O: U logoru nisam nikad saslušan. Jedino kad sam tražio ljekara, kada
16 je došao potpukovnik garnizona Bijeljina, saslušali su me o istoriji moje
17 bolesti da bi me nakon izvjesnog vremena pustili ponovo kući.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U Vašoj izjavi Vi kažete da ste se
19 vratili u Brčko jer ste bili bolesni. Možete li nam reći o kakvoj bolesti je
20 riječ?

21 O: Za vrijeme mog života dva puta sam imao upalu zglobova i bio totalno
22 nepokretan, a svi medicinski radnici znaju da onaj ko ima bar jednu upalu
23 zglobova ima probleme sa srcem, ustvari, oštećenje srca. Lijekova nisam imao.

24

25

26

27

28

29

30

1 Pokušao sam sa jednom varijantom, jednostavno, da mi daju neke lijekove, ako bi
2 došlo do problema, da bi se mogao bilo kako liječiti. Uspjelo mi je da mi
3 dozvole da se vratim kući.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Po Vašem mišljenju, da li je postojala
5 ikakva direktna veza između Vaše bolesti i uslova u logoru Batković?

6 O: Naravno. Da.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li opisati kakvi su bili uslovi
8 koji su, po Vašem mišljenju, doprinijeli Vašem zapaljenju zglobova.

9 O: Moje zapaljenje */sic/* zglobova je bilo prije, a da se ne bi vratilo,
10 ja sam pokušao da tražim ljekara... ali da ne bi došlo do novog problema sa
11 mojim zglobovima, ja sam reagovao i tražio ljekara. Ali mogu Vam odma reći za
12 uslove. Nas je bilo 1620 u logoru Batković u onaj period kad sam ja bio. To je
13 zvanični izvještaj. Spavali smo u jednom hambaru širine nekih 18 metara, dužine,
14 otprilike, 45 metara. Svi smo bili preko dana, a pretežno naveče, zaključani u
15 tu prostoriju, gdje nismo mogli izaći nikako vani, pa ni radi svoji' ličnih
16 potreba, jer su nam unosili burad pa smo vršili naše fizičke potrebe koje smo
17 imali. Znači nismo mogli izlaziti u wc, nego sve smo vršili tu u ta burad.
18 Ležali smo na golom betonu bez ičega da se pokriješ ni da staviš šta pod glavu.
19 Nije postojala mogućnost ni jednog od nas, ako želimo, da se okrenemo na drugu
20 stranu ako nisu svi to uradili jer smo bili poredani jedno do drugog. Sve do
21 najave da će doći Međunarodni Crveni krst ležali smo tako. To je bilo,
22 otprilike, neka dva mjeseca.

23 Prije, na dva dana nego što će doći Međunarodni Crveni krst sa svojim
24 ljudima da nam uzmu podatke i da nas registruju, dozvolili su nam da ubacimo
25 slamu. To je urađeno i po dolasku Međunarodnog Crvenog krsta. Oni su nam

26

27

28

29

30

1 donijeli po jedno ćebe i jedan sapun da bi se mogli bar kol'ko-tol'ko ili
2 pokriti, ili oprati. Sad bi dodao i to da od nas 1620, po nekoj mojoj računici
3 koju sam ja primijetio, bilo je registrovano ne više od 700 ljudi. Ostalo je sve
4 sakrivano.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas tu zaustaviti? Pitao sam
6 Vas, konkretnije, koji od tih uslova su doprinijeli Vašem zdravstvenom stanju i
7 Vi ste počeli da opisujete opšte uslove. Ja bih želio da znam, konkretno... Do
8 sada ste nam rekli da su vas držali zatvorene unutra; rekli ste nam kakvi su
9 bili higijenski uslovi; rekli ste da nije bilo dovoljno mjesta za spavanje niti
10 da ste imali na čemu spavati. Još nam niste rekli ništa o hrani, ali ja bi prvo
11 želio da znam kakva je bila temperatura. Da li je temperatura ta koja je
12 uticala? Da li je uticalo to što niste mogli spavati? Dakle koji od tih uslova
13 je, konkretno, uticao na Vaše zapaljenje, po Vašem mišljenju?

14 O: Odma mogu i odgovoriti. To su bili primjetni, jako primjetni... od
15 strane stražara... To je bila tuča. Bili smo obavezno, ali ne svi, premlaćivani,
16 tako da za ovaj moj period koji sam ja bio tamo, bilo je 17 smrč...smrtnih
17 slučajeva. Ni jedan nije ubijen iz vatrenog oružja nego je od tuče izdahnuo.
18 Tukli su ljude i ostavljali ih da spavaju sa nama, da budu, ustvari, sa nama, a
19 nisu dozvoljavali da mu se pomogne.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da vas ponovo zaustavim! Ja sam u
21 cijelosti svjestan toga da nam Vi možete dugo pričati o tome kakvi su bili
22 uslovi u logoru, ali Tužilaštvo Vas nije primarno pozvalo da biste obavijestili
23 ovo Vijeće o uslovima u logoru. Zbog toga sam ja, konkretno, zainteresovan da
24 znam u kom stepenu su uslovi u logoru uticali na Vašu bolest, po Vašem
25 mišljenju. Pomenuli ste premlaćivanje. Da li ima još neki od faktora za koje
26 mislite da je specifično uticao na pogoršanje Vašeg zdravstvenog stanja?

27
28
29
30

1 O: Sami... ja sam naveo, sami uslovi: od gdje smo spavali, higijenski
2 uslovi, premlaćivanje i hrana. Hrana je bila više nego užasna, ali pod takvim
3 uslovima nije se smio niko ni buniti, ni bilo šta da kaže. Često smo puta
4 ostajali i bez hrane. Ona koja je donešena, ti stražari koji su nas čuvali znali
5 su i prevrnuti, baciti tu hranu.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. To je odgovor na moje pitanje. Ja
7 bih želio samo da Vam bude jasno da ne zbog toga što mi smatramo da ono što ste
8 doživjeli u tom logoru nije važno, već pošto će još doći mnogo drugih svjedoka,
9 a pošto se Vaša izjava odnosi, uglavnom, na druga pitanja, pored uslova u
10 logoru, ja sam samo želio ukratko da saznam šta je uticalo na to da Vi budete
11 pušteni iz tog logora zato što ste bolesni.

12 Da li su pitanja Vijeća pokrenula bilo koje pitanje koje bi tražilo
13 dodatno ispitivanje svjedoka?

14 G. HANNIS: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala lijepo.

17 Gospodine 018, ovim je završeno Vaše svjedočenje pred ovim Vijećem.
18 Želio bih da Vam se zahvalim što ste došli i odgovarali na pitanja svih strana,
19 mada Vam nije izgledalo sasvim jasno da ste također odgovorili na pitanja
20 Tužilaštva, ali Vi ste dali izjavu i Vijeće je pročitalo tu izjavu unaprijed.
21 Hvala Vam što ste došli i želim Vam sretan put kući.

22 Gospođu poslužiteljice, molim Vas, ispratite svjedoka iz sudnice.

23 [Svedok se povlači]

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Želio bih da sada napravimo pauzu i da
2 vidimo da li kasnije tokom dana ili u rano poslijepodne možemo možda obaviti
3 kratku usmenu raspravu o podnescima koji su dati. Svjestan sam toga da postoje i
4 tehnički aspekti. Navode se neki slučajevi iz *case law*, a ne iz *common law*.
5 Koliko ja znam, uglavnom su *common law* oni koji dolaze iz sudske prakse Engleske
6 i Australije, a pošto ovdje nije riječ o suđenju uz porotu, ovo Vijeće voli da
7 bude obaviješteno o onome šta se dešava u sudskim praksama gdje se sudi bez
8 porote, a posebno kada je riječ o izvođenju dokaza. Moguće da je riječ o jednom
9 drugom pogledu na sve to u odnosu na sudske prakse gdje postoje porote.

10 Gospodine Tieger, da li mislite da bi bilo korisno da nastavimo sa
11 radom, recimo, u 1 sat i onda provedemo nekih 20 minuta baveći se tim pitanjem?

12 [Tužilaštvo se savetuje]

13 G. HANNIS: [simultani prevod] Kako smo mi tek sad dobili podnesak, kako
14 bismo mogli da imamo vremena da pogledamo taj podnesak i da Vas tokom pauze
15 obavijestimo da li smo spremni za raspravu danas poslijepodne ili možda možemo
16 podnijeti nešto napismeno Vijeću, ukoliko je potrebno, na kraju radnog dana.
17 Koliko sam shvatio, Vijeće bi voljelo da se o tome vodi rasprava i donese odluka
18 što prije jer, ako gospodin Deronjić neće biti ovdje u četvrtak, onda moramo
19 napraviti neke druge aranžmane.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi sutra svakako radimo. Jedna od stvari
2 koju možemo, naravno, uraditi je da obavimo dodatnu usmenu raspravu od ne više
3 od pet od sedam minuta za svaku stranu, da počnemo to sutra ujutru nakon što
4 ćemo dobiti pismene podneske danas poslijepodne.

5 Da li je to način na koji bismo mogli da nastavimo?

6 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, časni Sude, u principu nam to
7 odgovara, ali mi je palo na pamet, kada gospodin Hannis govori o pismenom
8 podnesku, uvijek je dobra mogućnost da se obavi i usmena rasprava u vezi s tim,
9 ali neuobičajeno je odrediti pet do sedam minuta za raspravu kada se ne zna o
10 čemu će biti ti podnesci. Mislim da je to malo preuranjeno ograničiti.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ono što sam ja htio da kažem je da to
12 što ćete Vi iznijeti treba da bude dodatno u odnosu na ono što će biti u
13 pismenom podnesku, međutim ja naravno shvatam da advokatu iz *case law* sistema
14 treba više vremena od pet do sedam minuta da bi odgovorio na podnesak
15 Tužilaštva.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ja se pitam da li u takvim
17 okolnostima bi možda bilo bolje koristiti vrijeme danas, a ne određivati koliki
18 će biti usmeni podnesci s obzirom na mogućnost da će se vjerovatno napraviti
19 pismeni podnesci, pa onda usmeni podnesci nakon toga. Mislim da je to možda

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 manje zadovoljavajući način da se time bavimo. Možda bismo se, jednostavno,
2 mogli baviti time odmah sutra ujutru i nema sumnje da i Tužilaštvo nema ništa
3 protiv toga.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vaš podnesak je najavljen ranije i
5 takođe mi je poznato da raspored za gospodina Deronjića nije isti kao što je do
6 sada bio. S druge strane, mi smo tek dobili ovaj podnesak u utorak ujutru.

7 [Sudije većaju]

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće je odlučilo da će Tužilaštvo
9 imati mogućnost da ukratko odgovori pismeno danas poslijepodne. Može li se to
10 uraditi do 4 sata? A onda sutra kratka usmena rasprava će se održati. Vidjećemo
11 da li će to biti odmah na početku, ili na sredini rasprave, ili pri kraju. To je
12 nešto o čemu možemo donijeti tada odluku.

13 Da li ima još nešto što bi strane trebale da pokrenu u ovom trenutku?

14 G. HANNIS: [simultani prevod] Ništa u ime Tužilaštva.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Ništa u ime Obrane.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda završavamo s radom i nastavljamo
17 sutra u 9 sati u istoj sudnici.

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

19 ... Sednica završena u 11.50h.

20 Nastavak zakazan za sredu,

21 11.02.2004. u 09.00h.

22

23

24

25

26

27

28

29

30